

QUOD

RELATIV

RH 242. 2. b

Non est, quod te pudeat sapienti assentiri.

Non habeo, quod incusem senectutem.

RH 242. 4

Te, quod meminerim, brevi redituum pollicitus es.

quod sciam

einschränkend

RH 240. 3

Ille, id quod / quod mihi maximae laetitiae fuit, ita mecum locutus est, ut ...

KAUSAL

Amicitiam expetendam putamus, quod omnis eius fructus in ipso amore inest.

Mihi licet litteris studere, quod ex his studiis haec quoque crescit oratio.

... quas res a summo philosopho praeteritas arbitror, quod essent faciles.

Noctu ambulabat in foro Themistocles, quod somnum capere non posset.

FAKTISCHES QUOD

1. RH 249.1

Bene facis, quod litteras anteponis divitiis.

Bene facis, quod me adiuvas.

Adverb beurteilt die „fertige Tatsache“

„die Tatsache, dass“ „der tatsächliche Umstand, dass“

Accedit, quod mirifice ingeniis excellentibus delectatur.

bereits vorhandener Grund

<-> accedit, ut

2. RH 249.2 „**explikativ**“

Hoc unum in Alexandro vitupero, quod iracundus fuit.

Mihi quidem videntur homines **hac re** maxime bestiis praestare, quod loqui possunt.

In hoc sumus sapientes, quod naturam sequimur.

Demonstrativ

Vorsicht: Illud te hortor, ne dimittas animum.

Eius rei testimonium est, quod rogatus non venit.

Haec igitur est illa perniciēs, quod alios bonos, alios sapientes existimant.

Quod me rogas, ut ... immer am Satzanfang

„Was das betrifft, dass ...“ „Wenn du mich fragst ...“

Quod hoc credis, falleris.

MISCHUNG aus kausal / faktisch

loben / tadeln, bewundern, danken, klagen, anklagen / verurteilen

Tibi agam gratias, quod me vivere **coegisti**.

Queror, quod me **deseruisti**.

Alexandrum filium Philippus accusat, quod largitione benevolentiam Macedonum **consectetur**.

Theophrastus naturam accusavit, quod hominibus tam exiguum vitam **dedisset**.

Scipio querebatur, quod omnibus in rebus homines diligentiores **essent** quam in amicis diligendis.

laudare

reprehendere, vituperare

accusare, incusare

obiurgare, obicere

vitio dare

condemnare

QUOD

gratulari

partias agere / habere

consolari

aliquem paenitet

aliquem miseret alicuius

-----

crimini dare

delectare

dolere

aegre ... ferre

ferendum non est

gaudere, laetari

indignari

QUOD oder AcI

irasci, suscensere

maerere

mirari

molestum est

queri

sollicitum esse

Cicero, De provinciis consularibus

§1 non parva adficio voluptate, vel **quod** hoc maxime rei publicae conducit Syriam
Macedoniamque decerni, ... vel **quod** habeo auctorem P. Servilium,

§2 **Quodsi** ille, ... Gabinium et Pisonem, ... non solum sententia sua, sed etiam verborum gravitate
esse notandos putavit, quoniam me animo in eos esse oportet, ...?

§3 Quid est **quod** possimus de Syria Macedonia dubitare?

§3 Mitto **quod** eas ita partas habent ii, qui nunc optinent, ...

§5 Miserandum in modum milites populi Romani capti, necati, deserti,... , ut, **quod** est
indignissimum, scelus imperatoris poena exercitus expiatum esse videatur.

§6 libidines praetereo, quarum acerbissimum extat indicium et ad insignem memoriam turpitudinis
et paene ad iustum odium imperii nostri, **quod** constat nobilissimas virgines se in puteos abiecisse
... . Nec haec idcirco omitto, **quod** non gravissima sint, sed **quia** nunc sine teste dico.

§7 **Quod** fanum in Achaia, qui locus ... in Graecia tota tam sanctus fuit, in quo ullum simulacrum,
ullum ornamentum reliquum sit?

§8 Lateant libidines eius ... , quas fronte et supercilio, non pudore et temperantia contegebat; de
provincia **quod** agitur, id disputo.

§12 Retinete igitur in provincia diutius eum, qui ... hoc etiam se pluris esse quam collegam putet,
quod ille vos tristia voltuque deceperit, ipse numquam se minus quam erat, nequam esse simularit

§13 Quo tempore si liberum vestrum iudicium fuisset ... , restituissetis, id **quod** cupiebatis, vestram
auctoritatem, ...

§15 Deinde Albucius, **quod** a senatu petebat, ipse sibi in Sardinia ante decreverat.

§18 At Ti. Gracchus tantam laudem est adeptus, **quod** tribunus plebis solus ex toto illo collegio L.
Scipioni auxilio fuit, ...

§21 An vero M. ille Lepidus, ... summi poetae voce laudatus est, **quod** cum M. Fulvio collega, quo
die censor est factus, homine inimicissimo, in Campo statim rediit in gratiam, ...

§22 Multa praetereo, **quod** intueor coram haec lumina atque ornamenta rei publicae, P. Servilium et M. Lucullum. Utinam etiam L.Lucullus illic adsideret!

§26 Sed quid est **quod** in hac causa maxime homines admirentur et reprehendant meum consilium,

§27 sum Cn. Pompei virtutem et animi magnitudinem admiratus, **quod**, cum ipse ceteris omnibus esset omni honore antelatus, ampliorem honorem alteri tribuerat quam ego decrevi,

§29 nihil est **quod** eum de provincia devocent;

§38 Ac tamen his sententiis Piso in provincia permanebit. Quae cum gravia sint, nihil gravius illo, **quod** multari imperatorem deminutione provinciae contumeliosum est,

§39 Traduxit ad plebem inimicum meum, sive iratus mihi, **quod** me secum ne in beneficiis quidem videbat posse coniugi, sive exoratus.